Dok 100

RAPPORT DWAR L-ABBUŻ MINN MINURI FUQ ADULTI

MILL-KUMITAT PERMANENTI DWAR L-AFFARIJIET TAL-FAMILJA

LULJU 2019

F'Jannar tal-2019, il-Kumitat Permanenti għall-Affarijiet tal-Familja wera' x-xewqa li jiddiskuti l-fenomenu tal-vjolenza li sseħħ minn minuri fuq il-ġenituri tagħhom jew adulti oħra. Għaldaqstant sejjaħ żewġ laqgħat li għalihom stieden numru ta' esperti minn oqsma differenti sabiex jiddiskutu dan is-suġġett. Dawn il-laqgħat inżammu fit-30 ta' Jannar u fl-14 ta' Frar u matulhom, il-Kumitat iltaqa' ma dawn l-esperti:

- Is-Sinj. Ruth Sciberras, Operations Director, Aġenzija Appoġġ
- Is-Sinj. Colette Farrugia Bennett, Service Manager, Domestic Violence Services
- Is-Sinj. Maria Mangion, Service Area Leader, Domestic Violence Services
- Is-Sinj. Melissa Mifsud, Manager, Looked After Children Services
- Is-Sinj. Pauline Miceli, Kummissarju għat-Tfal
- Is-Sinj. Simone Azzopardi, Kummissarju għall-Vjolenza Domestika
- Is-Sur Marco Bonnici, President tal-Malta Union of Teachers

Il-vjolenza minn minuri fuq il-ġenituri tagħhom jew adulti oħra huwa suġġett li, minkejja l-kumplessita' tiegħu, għadu mhux riċerkat biżżejjed, mhux biss fuq livell lokali, iżda anki globalment. Wieħed isib quddiemu sitwazzjoni fejn minuri, li ġeneralment huwa meqjus bħala vittma tal-adulti, isir hu stess agressur. Din it-tip ta' vjolenza tiġi proġettata b'numru ta' modi: fiżikament, psikoloġikament, emozzjonalment u anki finanzjarjament, u ġeneralment il-vittmi tagħha jkunu l-ġenituri, n-nanniet, l-għalliema, l-LSA's, kif ukoll persuni oħra li jkunu qed jieħdu ħsieb lill-minuri.

Dan il-fenomenu ta' vjolenza minn minuri beda jidher fl-Aġenzija Appoġġ fl-2014 u kien għalhekk illi beda jingħata taħriġ lill-impjegati minn nies professjonisti fuq is-suġġett. Is-Sinj. Ruth Sciberras spjegat lill-Kumitat kif l-Aġenzija tara numru ta' każijiet matul is-sena, iżda jkun hemm uħud li jkollha tidħol fihom b'mod iktar intensiv sabiex tagħti l-għajnuna. Spjegat ukoll kif fuq dan is-servizz partikolari sar protokoll mal-iskejjel sabiex issir ħidma flimkien għall-ġid tat-tfal involuti għaliex l-imġieba mhux dejjem tkun konformi d-dar u l-iskola. Min-naħa tal-għalliema, is-Sur Marco Bonnici stqarr illi huma wkoll raw żieda ta' rapporti ta' aġir agressiv, li fil-maġġoranza tiegħu jsir minn studenti ta' kull eta', minn kinder sa sekondarja. Is-Sur Bonnici spjega kif ħafna għalliema ma jkunux iridu li tittieħed azzjoni għal bosta raġunijiet, fosthom li jistgħu jidhru inkompetenti, u anki għaliex kienu saru rapporti oħra fil-passat u baqa' ma sar xejn. Il-Kumitat sema' t-tħassib tal-Unjin illi hemm numru ta' għalliema li qed jgħixu f'din is-sitwazzjoni ta' abbuż verbali jew fiżiku b'mod regolari. L-aċċettazzjoni ta' dan it-tip ta' aġir fl-iskola ma jkolliex konsegwenzi biss fuq l-għalliem involut u fuq it-tfal li jkunu fl-istess klassi, iżda jkun qed jintbagħat messaġġ lil dan l-istudent li jista' jkompli jġib ruħu b'dan il-mod agressiv mal-familja, mal-ħbieb u fis-soċjeta'. Ma dan, wieħed għandu jżid ukoll il-każijiet fejn il-ġenituri, għal raġunijiet varji, ma jaċċettawx li uliedhom jingħataw l-għajnuna fl-iskejjel – f'każijiet hekk, ċertu servizzi jibqgħu ma jistgħux jingħataw minħabba n-nuqqas ta' kunsens tal-ġenituri, u t-tfal jibqgħu mingħajr l-għajnuna li jkollhom bżonn.

Il-Kumitat sema' bir-riżultati ta' analiżi li għamlet is-Sinj. Maria Mangion wara li studjat tmien każijiet u rat il-fatturi komuni. Hi spjegat kif kemm minn din l-analiżi, kif ukoll minn riċerka lokali ta' xi studenti u riċerka barranija, jirriżulta illi l-eta' medja tal-ġenituri li jkunu vittmi ta' abbuż minn uliedhom hija ta' bejn it-30 u l-45 sena. Ġie spjegat ukoll illi l-iktar tipi ta' abbuż komuni huwa dak fiżiku, emozzjonali u

psikoloġiku. Minkejja li l-abbuż sesswali ma deherx wisq, jista' jkun li dan ma jiġix rappurtat daqs tipi ta' abbużi oħrajn minħabba li hu *taboo*. Is-Sinj. Mangion qalet illi fil-kamp tal-vjolenza domestika, u partikolarment f'din it-tip ta' vjolenza, hemm element ta' nuqqas ta' rappurtaġġ għal numru ta' raġunijiet, fosthom il-mistħija tal-vittmi, l-kariga li jkollhom, il-fatt li jistgħu jidhru li fallew fit-trobbija ta' wliedhom u anki l-biża' li jeħdulhom it-tfal.

Il-professjonisti semmew ukoll kif mhux f'kull każ, l-agressjoni tkun bdiet mill-minuri – issemmew każijiet fejn l-omm kienet vittma ta' vjolenza domestika minn żewġha, dan ħareġ mid-dar matrimonjali pero' baqa' jikkontrolla lil martu billi mmanipula lit-tfal biex iġibu ruħhom b'ċertu mod ma' ommhom.

Is-Sinj. Melissa Mifsud kompliet tiftaħ ix-xenarju tal-abbuż minn minuri għal dak magħmul fuq *foster carers* jew nies oħra li jieħdu ħsieb tfal li mhumiex tagħhom. Hi spjegat kif wieħed mill-fatturi li jista' jwassal lil dawn it-tfal biex ikunu vjolenti hija r-rabja li jkolhom għal dak li jkunu għaddew minnu, jew inkella għax jaslu f'punt fejn jibdew jifhmu affarijiet li meta kienu iżgħar ma setgħux jifhmu, bħall-fatt li huma ġew abbandunati mill-familja tagħhom, jew li kellhom jitilqu mid-dar biex jieħu ħsiebhom xi ħadd ieħor.

Is-Sinj. Miceli spjegat lill-Kumitat kif filwaqt li trobbija f'ambjent ta' vjolenza tista' tagħti messaġġ li dak it-tip ta' aġir huwa aċċettabbli u huwa l-mod kif tirrisolvi l-problemi, hemm fatturi oħra li jistgħu jwasslu għal dan l-aġir fil-minuri. Semmiet iż-żewġ estremi tat-trobbija, fejn minn naħa l-ġenituri ma jagħtux nifs lit-tfal, u min-naħa l-oħra jerħulhom għal riħhom. Aċċennat ukoll għall-użu tat-teknoloġija, partikolarment tal-*video games* li jkunu vjolenti u fejn il-minuri jieħdu l-irwol ta' aggressur – f'dawn il-logħob virtwali t-tfal donnhom jiġu premjati talli joqtlu, jisirqu u jagħmlu affarijiet oħra li mhumiex aċċettabbli fis-soċjetà. Semmiet ukoll kif f'dan it-tip ta' logħob, il-minuri qed jesperjenzaw ħafna vjolenza, kemm fuqhom u kemm fuq ħaddieħor, pero' fir-realta' m'huma qed iħossu xejn. Dan it-tħassib esprimietu wkoll is-Sinj. Simone Azzopardi, li żiedet tgħid kif għal numru ta' adoloxxenti, l-*internet* sar qisu *babysitter*, speċjalment meta l-ġenituri ma jkunux id-dar u l-minuri jqattgħu ħafna ħin waħedhom.

Il-membri tal-Kumitat urew it-tħassib tagħhom għal din ir-realtà pjuttost ġdida li qed tevolvi fis-soċjetà u filwaqt li jaqblu ma dak li qalu l-esperti li dehru quddiem il-Kumitat, jagħmlu dawn ir-rakkomandazzjonijiet:

1. Għandha ssir riċerka fuq is-suġġett sabiex l-entitajiet li qed jiffaċċjaw dawn il-problemi u dawk li qed jintalbu jagħtu l-għajnuna jkomplu jżidu t-tagħrif tagħhom fuq is-suġġett u jingħataw l-għodda meħtieġa.
2. Il-pubbliku għandu jiġi edukat dwar il-fatt illi l-vjolenza domestika tinkludi wkoll vjolenza minn minuri fuq adulti .
3. L-ugwaljanza għandha tiġi mgħallma minn età tenera sabiex nevitaw klikek ta' razez jew nazzjonilitajiet kontra xulxin.
4. Kull min qed jistenna wild għandu jattendi taħriġ fuq it-trobbija b'mod obbligatorju. Dan it-taħriġ jista' jkun marbut mal-ħlas tac-*Children's Allowance* b'mod illi l-applikazzjoni ma tiġix proċessata mingħajr iċ-ċertifikat ta' attendenza u parteċipazzjoni.
5. Għandha tingħata l-għajnuna neċessarja u b'mod immedjat lit-tfal li għandhom bżonnha.
6. Il-ħidma kontra l-bullying għandha tkompli tiżdied. Il-każijiet hemm bżonn li jiġu trattati b'urġenza sabiex l-aggressur ma jiħux iktar poter filwaqt li l-vittma tkomplix titkisser.
7. Kull skola għandu jkollha counsellor jew psikoterapista biex it-tfal li jkollhom bżonn l-għajnuna isibuha mill-ewwel.
8. Għandu jinstab mezz ta' kif iktar nies jitħajru jidħlu fil-*caring professions*. Sadanittant, għandu jsir *outsourcing* ta' sessjonijiet fil-privat u mħallsin mill-Gvern sabiex l-għajnuna meħtieġa tingħata immedjatament.